

A cserkúti templom

2009 augusztus 13. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejt?zköd? Magyarország eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

Pécs körül, a Mecsek déli lábánál éppen fél tucat Árpád-kori templom élte túl – többé-kevésbé megrokkanva – a századok ember keltette viharait. Sorozatunkban egy éve a „Kertváros” panelrengetege mellett csendben meghúzódó Málom nev? alvófalu XIII. századi plébániáját mutattuk be, egy hete a k?vágósz?l?si templom tekintélyes barokk külseje mögött rejt?z? román stílusú részletekre iparkodtunk felhívni a figyelmet. Ismerjük meg most a környék legszebb, eredeti középkori formáját leginkább meg?rz? falusi egyházát!
A kicsiny, csupán félszáz lakosú Cserkút és a szomszédos K?vágósz?l?s temploma alig félórányi járásra van egymástól. Mindkét helyr?l meredek gyalogút vezet föl a Jakab-hegy 600 méter magas fennsíkjára, az ott található XIV. századi pálos kolostor romjaihoz. Cserkút f?utcáján, nem messzi a templomtól, ma is él? víznyer? hely az az öreg cserfákkal övezett forráskút, amelyr?l a nevét kölcsönözte az 1100-as évek óta lakott település. Írásban csak kés?bb, 1290 körül történik említés róla: ekkor a pécsi káptalan által tanúként állított egyházi nemesek közt szerepelnek cserkúti illet?ség?ek is, az 1332. évi pápai tizedjegyzékb?l pedig kiderül, hogy Cserkút papja a fele dézsmát fizette a k?vágósz?l?sinek.
Az újkor óta Keresztel? Szent János titulusú plébániatemplom iskolapéldája a középkor falusi egyházának. Kicsiny, téglány formájú hajójának keleti végéhez arányosan ívelt szentélyapszis járul, s a nyugati oldalán álló karcsú, négyszöglet? toronnyal alkot „hármas egységet”. Az inkább szabálytalan félkört, mintsem csúcsívet formázó diadalív mögött, a szentély északi falán nyílik ajtó a kis sekrestyébe, a toronyba kívülr?l van a bejárás, míg a hajóba a déli oldal k?keretes kapuján át lehet belépni. A cserkúti templom legf?bb látnivalói azonban a középkori falfestmények. Már az említett, XII–XIII. századi déli bejárat mellé, a küls? falra is kerültek freskók: az es? áztatta, napszítta foltokból segít?szentek – köztük az úton lév?k gyámolítója, a Krisztushordozó Szent Kristóf – figurái rajzolódnak ki. A bels? térben, a diadalív fölött a világbíró Krisztus, bal fel?l a trónján ül? Mária és a gyermek Jézus, velük szemközt a dárdás-pajzsos Szent György lovas alakja vonja magára a tekintetet. A hangsúlyos elhelyezés arra utal, hogy a legendák lovagja lehetett a templom eredeti véd?szentje. A hajó északi falát két egymás feletti sorban megkomponált falképciklusok díszítik. Felül az apostol szentek sorakoznak, mellettük az angyali üdvözlet allegorikus jelenete, alattuk a kálvária stációit szenved? Megváltó alakja látható, oldalt a lelkek mérlegét tartó Szent Mihály arkangyal. A képek nem egy id?ben keletkeztek: a Szent György-freskó melletti gótikus feliratról leolvasható az 1335-ös évszám, de a kutatók szerint ennél korábban és kés?bb is készültek a különböz? képciklusok, a XIII. és a XV. század között.
A török elleni, majd a kuruc–labanc háborúk elültével, 1725-ben renoválták el?ször a templomot. Szakszer? régészeti feltárása és m?emléki helyreállítása 1967-t?l 1972-ig történt. Pécsr?l Cserkútra kirándulni, onnan megmászni a Jakab-hegyet, majd visszafelé leereszkedni K?vágósz?l?sre – igazán tartalmas egynapos id?töltés.
Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló